

Alvdal kommune

postmottak@alvdal.kommune.no

Saksbehandler, innvalgstelefon
Linda Hovde Nordås, 62 55 11 89

Vår dato
18.06.2018
Arkivnr.
434.11

Vår referanse
2018/3615-2
Deres referanse

Fellingstillatelse på jerv i deler av Rendalen kommune

Etter dokumentert jerveskade på sau i Sølendalen hamnelag sitt beiteområde søkte beitelaget v/Finn Mortensen om fellingstillatelse per e-post den 14.6. kl. 22:20. Fellingstillatelse ble gitt muntlig den 15.6. kl. 09:52.

Bakgrunn

Funn av ett sauekadaver dokumentert tatt av jerv den 14.6. Skadene anses å være omkring 4-5 dager gamle. Det var observert jerv i det samme området under siste ukes skadefellingsforsøk på ulv.

Det er sluppet beitedyr i området. De siste årene har det beitet rundt 1300 dyr innenfor Sølendalen hamnelags beiteområde.

Det foreligger ikke DNA-funn fra jerven som er/har vært i beiteområdet, og en vet derfor heller ikke om det er en tisper eller et hanndyr. Hvis det er en tisper, er det en fare for at den kan ha unger som i denne alderen kan ha problemer med å klare seg på egen hånd dersom mora felles. SNO har kartlagt området i løpet av vinteren for å finne eventuelle hi, det er seks dokumenterte eller antatte ynglinger innenfor Rendalen kommune i 2018.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Postadresse:
Postboks 4034
2306 Hamar
2306 HAMAR

Kontoradresse:
Parkgt 36
2317 Hamar
Parkgt. 36, HAMAR

Telefon Statens hus:
Sentralbord: 62 55 10 00

Telefaks:
62 55 10 31

Org.nr.: 974 761 645
Banknr. 7694.05.01675

Region 5 (Hedmark) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, fem av jerv og tre av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav e. Sammen med region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) skal Hedmark ha tre årlige ynglinger av ulv innenfor forvaltningsområdet for ulv, jf. § 4 første ledd bokstav b. Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet. Når bestandsmålet for den enkelte art er oppnådd, fatter rovviltnemnda en kvote for betinget skadefelling, jf. § 8.

Rovviltnemnda i region 5 har i møte den 20. 4. vedtatt en kvote for skadefelling av jerv på 10 dyr.

Føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning, jf. rovviltforskriften § 9 andre ledd. § 9 andre ledd bokstav a til d slår fast at det ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr, jf. rovviltforskriften § 9 tredje ledd.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Fylkesmannen viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om jervens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til siste statusrapport fra Rovdata; *Yngleregistreringer av jerv i Norge 2017*. Gjennomsnittet for de siste tre årenes ynglinger i Hedmark (2015-2017) er på 9,7, og dermed godt over bestandsmålet for regionen. Den siste oppdaterte statusen i Jervetelleren på Rovbase viser 15 dokumenterte og antatte ynglinger i 2018.

”Føre-var-prinsippet” i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som jervebestanden blir utsatt for, jf. § 10. Fylkesmannen viser til forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark sin inndeling av fylket i to forvaltningsområder, og ut i fra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

SNO har registrert 6 dokumenterte/antatte ynglinger i innenfor Rendalen kommune i 2018, slik at det kan være en viss fare for å skyte en tisper. Det vil være svært uheldig dersom tisper skulle bli felt, siden valpene på dette tidspunktet fortsatt er avhengig av tisper. Siden det kan være fare for at denne tisper kan bli observert i nærheten av fellingsområdet, unntas dyr i følge fra fellingstillatelsen. I e-post fra Fylkesmannen av 15. juni bes fellingsmannskapene om å samle inn møkk og/eller hårprøver for DNA-analyse dersom de kommer over dette.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark er fylket inndelt i to ulike forvaltningsområder. Det aktuelle beiteområdet ligger innenfor blå sone, som rommer områder som er viktige for å oppnå

bestandsmålene for rovvilt og viktige beiteområder. I forvaltningsplanen framgår det at beiteområder markert på kartet innenfor blå sone skal forvaltes som prioriterte beiteområder. Fylkesmannen vil karakterisere det aktuelle området som et viktig beiteområde for sau, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a, jf. også forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark.

Det er sluppet dyr på beite i det aktuelle området, og det beiter årlig ca. 1300 sau og lam på utmarksbeite innenfor det aktuelle beiteområde. En sau er dokumentert tatt av jerv. Fylkesmannen anser derfor skadepotensialet vil være betydelig om jerven fortsetter å oppholde seg i beiteområdet, jf. § 9 annet ledd bokstavene b og c.

Fylkesmannen anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Ut fra hensynet til sau, området betydning som beitemark og skadepotesialet, anser Fylkesmannen at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på jerven, og det gis fellingstillatelse på en jerv i deler av Rendalen kommune.

Konklusjon

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom jerven fortsatt oppholder seg innenfor beiteområdet, finner Fylkesmannen å tillate skadefelling på en – 1 – jerv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Alvdal kommune får ansvar for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingsområdet er avgrenset til Rendalen kommune nord for fv. 217 og vest for fv. 665 og rv. 30 (Åkrestrømmen).
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – **1** – jerv i tidsrommet **15.6.2018 til 21.6.2018 kl. 12:00.**
3. Alvdal kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fylkesmannen krever at det er **kun** personer oppført på liste oversendt Fylkesmannen som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endring må Fylkesmannen ha skriftlig beskjed om dette. Fylkesmannen krever at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, Lov om jakt og fangst av vilt, av 29.5.1981 nr. 38, eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.
4. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på **inntil kr 35 000,-**. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600,- pr deltaker pr døgn. Rammen er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Fylkesmannen og avtale dette *i forkant*.
5. Jerv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til

Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Fylkesmannen.

6. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen, SNO eller politiet krever dette.
7. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for jakt på jerv, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf. § 15 og 16.
8. Felling eller forsøk på felling av jerv skal **umiddelbart** meldes til Fylkesmannen og politiet. Dersom jerv skadeskyles, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
9. Fellingslaget skal melde tilbake til Fylkesmannen minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med jerv, skal Fylkesmannen varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.00) kan Fylkesmannen kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.
10. Alle som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
11. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.
12. Flere jerv ifølge unntas fra fellingstillatelsen.

Dersom jerv skadeskyles eller felles, skal det gis melding på vakttelefonen nr. 970 29 840.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf. §§ 1, 8 og 13. Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er **tre – 3 – uker** fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Kristine Schneede e.f.
miljøverndirektør

Linda Hovde Nordås
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Kopi til:

SNO
Mattilsynet
Politiet
Rendalen kommune
Sølendalen Hamnelag